ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ GEORGES AURIOL

ΤΑ ΠΑΛΗΟΠΑΠΟΥΤΣΑ

Τἄβγαλε ἀπ' τὰ πόδια του μ' ἐξαιρετικὴ εὐκολία...

Τὰ βαθύσκια δένδρα τοῦ δάσους τῆς Βουλώνης, ἄρχιζαν ἐκεῖνο τὸ πρωΐ ν' ἀλαφρώνουν ἀπ' τὸ βάρος τῶν πυκνῶν φύλλων τους. Ἕνα παγερὸ χινοπωριάτικο ἀεράκι τάραζε κάθε τόσο τὰ κλαδιά τους, κι' ἡ ἀλλέες ἦσαν στρωμένες μ' ἕνα παχὺ χαλὶ ἀπὸ κιτρινισμένα φύλλα, νοτερὰ ἀκόμη ἀπ' τὴν πρωϊνὴ ὑγρασία.

Καθισμένος σ' ἕνα παγκάκι ἐρημικό, ὁ ποιητὴς καὶ λογοτέχνης Ἀρμάνδος Φισεμουαλαταί, κύτταζε μελαγχολικὰ τοὺς κίτρινους σωροὺς τῶν φύλλων κι' ἀκόμη πιὸ μελαγχολικὰ τὰ σαραβαλασμένα χονδροπάπουτσά του.

— Ἀλλοίμονο! μουρμούριζε. Ἡ λιπόσαρκες ἀγελάδες τοῦ μακαρίτη Φαραὼ ἄρχισαν νὰ κάνουν τὴν ἀνεπιθύμητη ἐμφάνισί τους. Ἀλλοίμονο στὴ ράχη μου!... Ὁ καβάλλος τοῦ παντελονιοῦ μου κατάντησε τρανσπαράν ἀπ' τὶς πολλὲς φιλίες του μὲ τὰ σανίδια τῶν διαφόρων πάγκων. Τὰ μπατζάκια μου κρέμονται σὲ κλωστές, λὲς κι' ἔχει τὸ παντελόνι μου δαντάλλες... Κι' ἂν πῆς καὶ γιὰ τὸ παλτό μου πάει κι' αὐτὸ περίπατο!

Ὁ φουκαρᾶς Φισεμουαλαταί, σταμάτησε γιὰ λίγο τὸν θλιβερὸ μονόλογό του, καὶ καρφώνοντας τώρα πὸ ἔντονη τὴ ματιά του στὸ ζευγάρι τῶν παπουτσιῶν του, ἔσκυψε ἐλαφρά, τἄβγαλε ἀπ' τὰ πόδια του μὲ ἐξαιρετικὴ εὐκολία—πρᾶγμα ποὺ φανέρωνε πὼς ἦσαν ὀρφανὰ ἀπὸ κορδόνια—σηκώθηκε ὀρθός, κι' ἄρχισε νὰ περπατάη στὸ μαλακὸ ταπέτο τῶν φύλλων ξυπόλητος, ἐνῶ συγχρόνως ξαναμουρμούριζε κυττάζοντας τὶς τρύπες μετζεσάλες των:

— Ἂς κάνουμε τώρα καὶ μερικὲς πρόβες, νὰ δοῦμε πῶς περπατοῦν ξυπόλητοι οἱ φίλαθλοι δισεκατομμυριοῦχοι... Μπορεῖ κανένας βέβαια νὰ μοῦ φέρη τὴν ἀντίρρησι, πὼς καὶ πρὶν ποὺ φοροῦσα τὰ παπούτσια μου, πάλι ξυπόλητος ἤμουν... Μὰ αὐτὸς θὰ εἶνε δίχως ἄλλο, βλάκας στὸν κόσμο. Ἔχω ἀπὸ χθὲς τὸ μεσημέρι νὰ βάλω μπουκιὰ στὸ στόμα μου.. Κι' ὅμως κάρφωσα στὸ μυαλό μου ἀκλόνητα τὴν ἰδέα, πὼς μόλις πρὶν λίγη ὥρα κατάπια δέκα μπριτζολάκια... Ἔ, εἶνε τόσο ἐπιστικὴ ἡ ἰδέα μου αὐτή, ποὺ νομίζω τώρα τὸ στομάχι μου χορτᾶτο, παρ' ὅλες μᾶς ἔντονες διαμαρτυρίες του.

Μετὰ τὸν δεύτερο αὐτὸν μονόλογό του, ὁ δύστυχος Ἀρμάνδος, ἔξυσε ἔντονα τὰ μακρυὰ μαλλιὰ καὶ γένεια του — ἀκούρευτα κι' ἀσυγύριστα μῆνες, γιὰ λόγους «ἀνωτέρας βίας» — καὶ ἀνθίστηκε περπατῶντας σὲ βαθὺν ρεμβασμό, κάθε ἄλλο βέβαια παρὰ ρομαντικὸ καὶ ποιητικό...

Ἔξαφνα, κάποιο θρόϊσμα φύλλων πλάϊ του, δυναμωμένο κι' ἀπὸ ἕνα φροῦ-φροῦ μεταξωτοῦ φουστανιοῦ, τὸν τράβηξε ἀπότομα ἀπ' τὴ ρêμβη του καὶ τὸν ἔκανε νὰ στρέψη τὸ κεφάλι...

Ἀπόμεινε τότε ἐξαθμυθος ἀπ' τὴ γοητευτικὴ ὀπτασία, ποὺ ἀντίκρισε: Μιὰ χαριτωμένη, λαχταριστὴ δεσποινὶς τῆς ἀνωτάτης ἀριστοκρατίας, ντυμένη στὰ μεταξωτὰ σὰν πολύχρωμη πεταλοῦδα, φτερούγιζε ἀνάλαφρα πλάϊ του—θὰ ὁρκιζόταν πὼς δὲν πατοῦσε στὸ χῶμα—ἀφηρημένη, λὲς κι' ἦταν ἀπορροφημένη ἀπ' τὴν ἀπόλαυσι τοῦ δροσεροῦ ἐκείνου πρωϊνοῦ περιπάτου της...

Σκόρτιζε ὁλόγυρά της κύματα μεθυστικὰ ἀπὸ πανάκριβα ἀρώματα, καὶ τὰ ἀκτινοβόλα μπιζοῦ της τὴν ἔκαναν νὰ μοιάζη μὲ οὐράνιον ἀστερισμό...

Καμαρώνοντάς την ἀχόρταγα, ὁ δόλιος ποιητής μας, δὲν μπόρεσε νὰ κρατήση ἕνα πνιχτὸ ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ, καὶ μουρμούρισε λαχταρισμένος:

— Ὁλοζώντανη ἡ Ποίηλια... Κατέβηκε ἀπ' τὰ οὐράνια, ἡ ἀναθεματισμένη, γιὰ νὰ μᾶς ἀνάψη κριφοὺς καϊμούς... Ἄχ, ἔρημε παρᾶ!

Κι' ἦταν ἕτοιμος νὰ συνεχίση ἕνα σφοδρότατο κατηγορητήριο κατὰ τοῦ «ἔρημου παρᾶ», ἡ ἀπόλυτη ἀπουσία τοῦ ὁποίου ἀπ' τὶς τρύπες τσέπες του τὸν ἐμπόδιζε—ἀσφαλῶς!—νὰ χαρῆ τὴ ζωή, ὅπως τὴν ὀνειρευόταν ἡ ποθοπλάντρχτη φαντασία του, μὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη σταραχτικὲς κραυγὲς ἀντήχησαν ξοπίσω του καὶ συγχρόνως τὸ ἀπειλητικὸ κάλπασμα ἑνὸς ἀφηνιασμένου ἀλόγου...

Κοκκάλωσε στὴ στιγμή, μ' αὐτὸ ποὺ εἶδε ὁ ποιητής. Ἕνα πελώριο ἀφρισμένο ἄλογο, ξαφνιασμένο ἀπὰ — Κύριος οἶδε — ποιὰ αἰτία, γκρέμισε ἀπ' τὴ σέλλα τὸν ἀναβάτη του—ἕναν κομψὸ γηραλέο κύριο—κι' ἐλεύθερο τώρα, ἔξαλλο, μὲ ἀνεμισμένη τρελλὰ τὴ μακρυὰ χαίτη του κι' ἐλεύθερα τὰ χαλινάρια, κάλταζε ὁρμητικὰ κατεπάνω του, ἐνῶ οἱ ἀραιοὶ περιπατηταὶ παραμέριζαν μὲ τράμο στὸ στενὸ μονοπάτι, ξεφωνίζοντας μὲ ἀγωνία...

Ὁ Ἀρμάνδος Φισεμουαλαταί, νοιώθοντας παρευθὺς κρυερὸν ἱδρῶτα τρόμου νὰ μουσκεύη τὸ δασύμαλλο μέτωπό του, σκέφτηκε κι' αὐτὸς νὰ κάνη τὸ ἴδιο: Νὰ κολλήση δηλαδὴ σύριζα σ' ἕνα δένδρο, ἀφίνοντας ἐλεύθερον τὸν δρόμο στὸ ἔξαλλο τετράποδο...

Μὰ ἡ δεσποινὶς τί θὰ γινόταν;...

Ἡ σκέψη αὐτή, ποὺ πέρασε σὰν ἀστραπὴ ἀπ' τὸ μυαλό του, τὸν βύθισε ἀμέσως σὲ χάος ἱπποτισμοῦ κι' ἡρωϊκῶν ἀποφάσεων: Ἦταν ὁλοφάνερο πὼς ἐκείνη, ἀφηρημένη ἀλλὰ καὶ μουδιαμένη ἀπ' τὸν ἄμεσο κίνδυνο ποὺ τὴν ἀπειλοῦσε, δὲν θὰ προλάβαινε νὰ φυλαχτῆ, κι' ἔτσι ὁ πρωϊνὸς περίπατός της θἄκλεινε μ' ἕνα τρομερὸ δυστύχημα!...

Ὄχι, μυριάκις ὄχι!... Ἐννοιωθε ἀνίκανον τὸν ἑαυτό του, ὁ Ἀρμάνδος, γιὰ μιὰ τέτοια ἀνανδρία καὶ γι' αὐτό, τὴ στιγμὴ ποὔφτανε κατεπάνω του καὶ κατεπάνω στὴ δεσποινίδα, τὸ ἀφηνιασμένο ἄλογο, στάθηκε ἀποφασιστικὰ στὴ μέση τοῦ μονοπατιοῦ, τέντωσε τὰ ἰσχνά του μπράτσα θέλοντας νὰ τὸ συγκρατήση, καὶ κυλίστηκε στὸ χῶμα σταματσαρισμένος ἀπ' τὶς μανιασμένες ὁπλές του!

. . . . . .

Τὰ ὁλόλευκα καὶ ζεστὰ μάλλινα σκεπάσματα ἑνὸς κρεββατιοῦ νοσοκομείου, θέριαιναν τώρα τὸ βασανισμένο κορμὶ τοῦ νεαροῦ ποιητῆ καὶ λογοτέχνη Ἀρμάνδου Φισεμουαλαταί,—φρεσκολουσμένου καὶ καλοχτενισμένου μὰ καὶ φρεσκοξυρισμένου στὴν ἐντέλεια—ἐνῶ πλάϊ του σὲ μιὰ καρέκλα καθόταν ἡ ἀβρὴ καὶ τρυφερὴ δεσποινὶς Ἀρμανδίνη ντὲ Κροκεμὸρ—σὺρ—Μάρν...

Κρατοῦσε στὰ μπιζουδένια κρινοδάχτυλά της τὰ χέρια τοῦ σωτῆρα της, τἄσφιγγε τρυφερά, καὶ σὲ κάθε σφίξιμό τους ἐκεῖνος ἀνατρίχιαζε ἀπὸ εὐτυχία, ἐνῶ ἐκείνη στέναζε βαθειά...

Κι' ἐκεῖνος τῆς μουρμούριζε ἐκστατικός:

— Γιατί νὰ μὴν εἶχα δέκα ζωὲς νὰ σᾶς χαρίσω;... Γιατί νὰ μὲ εὐχαριστῆτε ἐσεῖς ἐμένα, ἐνῶ ἐγὼ πραγματικὰ νοιώθω γιὰ σᾶς μιὰ ἄπειρη εὐγνωμοσύνη;... Μήπως ἐσεῖς δὲν εἶστε, ποὺ μοῦ δώσατε τὴν ἀνεκτίμητη εὐκαιρία νὰ θυσιάσω τὴ ζωή μου, ἀρκεῖ νὰ μὴ γρατσουνιζόταν, ἔστω κι' ἀπαλά, ἡ ὁλόλευκη ἐπιδερμίδα σας;

Κι' ἐκείνη, δυσφορῶντας γιὰ τὰ λόγια του αὐτά, τοὔφραζε μὲ τὸ χεράκι της τὸ στόμα, καὶ τοῦ ψιθύριζε μὲ ἀνέκφραστη συγκίνησι:

— Σωπᾶτε ἐπὶ τέλους, κακέ... Ἄκουδε... Ἂν ξέρατε πόσο θὰ ἤμουν δυστυχισμένη, ἂν σᾶς συνέβαινε τίποτε... Εἴσαστε γιὰ μένα κι' ἀπὸ πρὶν—πρὶν σᾶς γνωρίσω προσωπικῶς—κάτι ποὺ θαύμαζα κι' ἐκτιμοῦσα ἀφάνταστα... Παρακολουθοῦσα πάντα τοὺς στίχους σας, ποὺ δημοσιεύατε στὸν «Πράσινο Γάτο» μὲ τὸ ψευδώνυμο «Φουτουριστής», κι' ἡ καρδιά μου χτυποῦσε ἀπ' τὴ συγκίνησί της, κάθε φορὰ ποὔννοιωθα τὰ βαθυστόχαστα νοήματά τους... Φανταστῆτε τώρα πόσο μοῦ εἶστε ἀκριβός, ἔπειτα ἀπ' τὴν εὐγενικὴ ἐκείνη πρᾶξι σας, ποὺ ἔσωσε τὴ ζωή μου ξαπλώνοντας ἐσᾶς στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου!...

Δάκρυα θερμὰ κυλοῦσαν ἀπ' τὰ ὠχρὰ μάγουλα τοῦ ποιητῆ μας, ἐνῶ ἡ δεσποινὶς Ἀρμανδίνη πνίγοντας κι' ἐκείνη ἕναν λυγμό, προσπαθοῦσε νὰ τὸν παρηγορήση, μὲ λόγια τρυφερά.

. . . . . .

Ξημερωνόμουν στὶς ταβέρνες, μεθοκοποῦσα...

Ποιὰ εἶνε ἡ νεαρὴ αὐτὴ κυρία μὲ τὴν πολυτελῆ τουαλέττα, ποὺ κάθεται σὲ θεωρεῖο πρώτης σειρᾶς—στὴν «Ὄπερα»—καὶ παρακολουθεῖ μὲ ἐνδιαφέρον τὶς γενικὲς δοκιμὲς μιᾶς νέας τραγωδίας;... Καὶ ποιὸς εἶνε ὁ μαυροφορεμένος ἐκεῖνος κύριος μὲ τὸ καλλιτεχνικὸ ἐξωτερικὸ καὶ τὴ φλοττὰν γραβάτα, ποὺ κάθεται στὸ πλάϊ της;...

Εἶνε ἁπλούστατα ἡ πρώην δεσποινὶς Ἀρμανδίνη ντὲ Κροκεμὸρ—σὺρ—Μάρν, καὶ τώρα κυρία τοῦ ἐνδόξου ποιητοῦ Φισεμουαλαταί, ἡ ὁποία παρακολουθεῖ μὲ τὸν σύζυγό της τὶς δοκιμὲς τῆς καινούργιας τραγωδίας του, ἐνῶ ὄρθιος κοντά τους, βρίσκεται ὁ γενικὸς διευθυντὴς τοῦ θεάτρου τῆς «Ὄπερας». Ὁ κ. διευθυντὴς εἶνε κατενθουσιασμένος ἀπ' τὶς δοκιμὲς τοῦ ἔργου καὶ λέει στὸν ἔνδοξο συγγραφέα:

— Τὰ συγχαρητήριά μου, κ. Φισεμουαλαταί! Τὸ ἔργο σας εἶνε ἀριστουργηματικό. Ἡ σκηνὴ μάλιστα ποὺ ἡ ἡρωΐς δίνει στὸ φίλο της τὰ παπούτσια στὸ χέρι, εἶνε ἔξοχη!...

—Τὰ παπούτσια εἴπατε; ρωτάει ξαφνιασμένος ὁ κ. Φισεμουαλαταί. Τὰ παπούτσια;...

Καὶ τὸ μυαλό του πηγαίνει ἀμέσως στὰ παληπατάπουτσά του, στὰ ποιητικὰ ξεχαρβαλωμένα παληοπάτουτσα ποὺ φοροῦσε ἄλλοτε. Τὰ θυμᾶται, λοξοκυττάει τὰ λουστρίνια ποὺ φοράει τώρα κι' ἀναστενάζει.

Ἄχ! πῶς ἀλλάζουν οἱ καιροὶ στὸν κόσμο ἐδῶ κάτω...

ΖΩΡΖ ΩΡΙΟΛ

Ὁ κ. Διευθυντὴς εἶνε κατενθουσιασμένος.